

ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනය

Student-centered Education

හදුරියේ සිරිසුමන හිමි

Abstract

Student-centered learning has been defined most simply as an approach to learning in which learners choose not only what to study but also how and why that topic might be of interest (Rogers, 1983). There has been increasing emphasis in recent years on moving away from traditional teaching toward student-centered learning. The term student-centred learning (SCL) is widely used in the teaching and learning literature. Many terms have been linked with student-centred learning, such as flexible learning (Taylor 2000), experiential learning (Burnard 1999), self-directed learning and therefore the slightly overused term ‘student-centred learning’ can mean different things to different people. In addition, in practice it is also described by a range of terms and this has led to confusion surrounding its implementation. In the studentcentered classroom, the learner requires individualization, interaction, and integration.

Key words: Student-centered learning, Teacher-centered, Learner, learning process, classroom

සාරසංකේපය

රොජර්ස් ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය ඉගෙනීම නිර්වචනය කර ඇත්තේ ඉගෙනීමට ඇති ප්‍රවේශයක් වශයෙනි. එහි දී ශිෂ්‍යයන් ඉගෙන ගත යුතු දේ පමණක් නොව එම ඉගෙන ගන්නා මාතෘකාවට උනන්දුවක් දක්වන්නේ කෙසේ ද යන්න සහ උනන්දුවක් දක්වන්නේ ඇයි යන්න පිළිබඳ ද විමසා බලයි (Rogers, 1983). සාම්ප්‍රදායික ඉගැන්වීම්

ක්‍රමයන්ගෙන් ඉවත් ව ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය ඉගෙනීමට වර්තමානයේ වැඩි අවධානය යොමුව ඇත. ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය ඉගෙනීම යන සංකල්පය සමග නමායිලි ඉගෙනීම (Taylor 2000), පළපුරුද්ද සහිත ඉගෙනීම (Burnard 1999) සහ ස්වයං යාමන ඉගෙනීම යන සංකල්ප සම්බන්ධ වේ. ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය ඉගෙනීම යන සංකල්පය පිළිබඳ විවිධ පුද්ගලයන් හඳුනාගෙන ඇත්තේ විවිධ ආකාරයෙනි. වැරදි හඳුනාගැනීම් නිසා එය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ද විවිධ ගැටලු දැකිය හැකි ය. කෙසේ වුව ද ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය පන්ති කාමරයේ දී ඉගෙන ගන්නා ශිෂ්‍යයා කේවල පුද්ගලයෙකු සේ සැලකීම, අන්තර්ක්‍රියා කිරීම සහ ඒකාබද්ධ වීම ද අවශ්‍ය වේ.

යතුරු පද : ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය ඉගෙනීම, ගුරු කේන්ද්‍රීය ඉගෙනීම, ශිෂ්‍යයා, ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය, පන්තිකාමරය

හැඳින්වීම

වර්තමානයේ ශිෂ්‍යයන් විසින් තම පුද්ගල, සමාජමය හා ආර්ථික සාර්ථකත්වය සඳහා ඉගෙනගත යුත්තේ කවරක් ද යන්න 21වන සියවසේ අධ්‍යාපනඥයන් යොමු කරන අධ්‍යාපන ප්‍රශ්නය වේ (Seligman, 2002; Lickona, 2002). ඒ සඳහා ගෝලීය වශයෙන් අධ්‍යාපන නිශ්ඨා යළි නිර්වචනය කළ යුතු බවත්, ඒ සඳහා ගුරුවරුන් කළ යුත්තේ තම සාම්ප්‍රදායික ක්‍රමලේප වලින් ඉවත් ව විෂය සන්ධාරය හා යාවජීව කුසලතා ඉගැන්වීම සඳහා නව වූ හා නිරවද්‍ය වූ ඵලදායී පන්තිකාමරයට හඳුන්වාදීම බව 21වන සියවසේ අධ්‍යාපන මෙහෙයුම් කමිටුව පෙන්වා දේ. පොදුවේ ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියෙන් විශිෂ්ට ප්‍රතිඵල ළඟාකර ගැනීමට පූර්ණ උත්සාහයක් දරන ලෝකයේ සෑම රටක් ම පාහේ ඉගැන්වීම් ක්‍රම පිළිබඳ ව විශේෂ අවධානය යොමු කර ඇත. අතීතයේ සිට ම පැවති මෙම අවධානයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් විවිධ යුගයන්හි දී විවිධ ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රම අධ්‍යාපන ක්‍ෂේත්‍රයට හඳුන්වා දී ඇත. ඒ අනුව වර්තමාන ලෝකය විවිධ ඉගැන්වීම් ක්‍රම රාශියක් උරුම කරගෙන ඇති අතර මෙම සියලු ඉගැන්වීම් ක්‍රම ප්‍රධාන අධ්‍යයන ක්‍රම දෙකක් ඔස්සේ සාකච්ඡා කළ හැකි ය.

1. ගුරු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමය
2. ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමය (නානායක්කාර, 2008)

අතීතයේ පැවති ජනප්‍රිය ඉගැන්වීම් ක්‍රමය වූයේ ගුරු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනයයි. ගුරු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනය පිළිබඳ අදහස් දක්වන අධ්‍යාපන දාර්ශනිකයෙකු වන හැරල්ඩ් ට (1970) අනුව පැරණි අධ්‍යාපනයේ කේන්ද්‍රීය සාධකය වූයේ ළමයා නොව ඔහුගෙන් පරිබාහිර වූ ගුරුවරයා, පෙළපොත් හා වෙනත් දේ ය. එහි දී ළමයාට ඔහුගේ ළමා ක්‍රියාකාරකම් හා හැකියාවන්ට වැදගත්කමක් නොලැබුණි. ගුරු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනයෙහි දක්නට ලැබුණ ප්‍රධාන දුර්වලකමක් ලෙස සැලකිය හැක්කේ “අධ්‍යාපනය යනු දැනුම පවරාදීම පමණි” යන පිළිගැනීමෙන් ක්‍රියා කිරීමයි. ඒ අනුව දැනුම ලබා දීම සඳහා ගත හැකි සෑම උත්සාහයක් ම ගුරුවරයා ගත් අතර ඔහු විසින් දැනුම සම්ප්‍රේෂණය කළ යුතු යැයි විශ්වාස කරන ලදී. කථනයට ප්‍රධාන තැනක් ගුරු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනයේ දී ලැබුණු අතර ශිෂ්‍යයන්ගෙන් අපේක්ෂා කරන ලද්දේ නිහඬ බව හා ගුරුවරයා කියන දෙයට ඇහුම්කන් දීමත් පමණි. මෙම ගුරු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමය නිසා ශාස්ත්‍රීය අධ්‍යාපනය පමණක් ලැබූ සිසුන් සමාජයට පිවිසි පසු ඔවුන් සමාජගත වීමෙන් පසු දැනේ හුරුව නොමැති වීම නිසා බොහෝ කාර්යන් කිරීමට නොහැකි තත්වයට පත්විය. එබැවින් ගුරු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනයෙන් මිදී ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය වූ අධ්‍යාපන රටාවක් කෙරෙහි යොමු වීමට අධ්‍යාපනඥයෝ පෙළඹුණහ (නානායක්කාර, 2008). මේ අනුව ගුරු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනයට සාපේක්ෂව ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමය විග්‍රහයට ලක් කරමින් ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය ප්‍රවේශයේ වැදගත්කම අවධාරණය කිරීම මෙම ලිපියෙහි මූලික අරමුණ වන අතර ගුරු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනයට වඩා ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනයෙහි අධ්‍යාපනික අගය කුමක් දැයි යන්න විමසීම මෙම පර්යේෂණයෙහි පර්යේෂණ ගැටලුව වේ. එම ගැටලුව අනුව ගුරු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනයෙහි ස්වභාවය හඳුනා ගැනීම, ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනයෙහි ස්වභාවය හඳුනා ගැනීම හා ගුරු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනයට වඩා ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනයෙහි සුවිශේෂී බව හඳුනා ගැනීම මෙම පර්යේෂණයෙහි සුවිශේෂ අරමුණු වේ.

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

යථෝක්ත පර්යේෂණ අරමුණු සොයාබැලීම සඳහා යොදාගන්නා පර්යේෂණ ක්‍රමය වනුයේ ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමය යටතේ සන්ධාර විශ්ලේෂණ ක්‍රමයයි (Content analysis). එහි ද විස්තරාත්මක සන්ධාර විශ්ලේෂණ ක්‍රමය මේ සඳහා සුදුසුම ක්‍රමය වේ. පර්යේෂණ උපකරණ වනුයේ ලේඛනගත දත්තයි. ඒ අනුව ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික දත්ත මෙම පර්යේෂණය සඳහා භාවිත කෙරේ.

සාකච්ඡාව

ගුරු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනයේ දී ගුරුවරයා කේන්ද්‍ර කරගනිමින් ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සිදු වේ. එහි දී ඉගෙනීම සංවිධානය කිරීම, ඉගෙනීම ක්‍රියාත්මක කිරීම හා ඇගයීම යන ප්‍රධාන කාර්යයන්හි තීරකයා ගුරුවරයා ය. ශිෂ්‍යයා හුදෙක් නිශ්ක්‍රීය පුද්ගලයෙකි. එහෙත් ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනයක ගුරුවරයා මග පෙන්වීම සිදු කරමින් ශිෂ්‍යයාට ඉගෙනුමට අවස්ථාව සලසා දේ. එයින් ශිෂ්‍යයා තමන් විසින් ම ඉගෙන ගැනීම සිදු කරයි. ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය ඉගෙනුම් ක්‍රමය යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ ළමයාගේ මූලිකත්වයෙන් ඔහුගේ හෝ ඇයගේ අවශ්‍යතාව හා කැමැත්ත මත ඉගෙනුම සඳහා යොමුවන හෙයින් (කබ්රාල්, 2009). මෙලොව බිහිවන සෑම දරුවෙක් ම ස්වභාවිකව ඉගෙනුම් ශක්තියකින් යුක්තව බිහිවන බවත්, එමගින් ඔහුගේ හෝ ඇයගේ පුද්ගල ශුභ සාධනය තීරණය වන බවත් කබ්රාල් (2009) තවදුරටත් දක්වයි. ළමා අවධිය ඉතා සංකීර්ණ අවධියක් ලෙසට මනෝ විද්‍යානුකූලව පිළිගැනෙන කරුණකි. එමෙන් ම වැඩිහිටි පිරිසකට මෙන් සිතැඟියාවන් ඔවුන්ට බලෙන් ඇතුළු නොකර අත්දැකීමෙන් ඉගෙනීමට පහසුකම් සැලසීම වැඩිහිටියන්ගේ වගකීමක් බව සමාජ මතයයි. මෙම අදහස ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ මූලධර්මය (නානායක්කාර, 2008) ලෙස ද සැලකේ. ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමය පිළිබඳ අදහස් දක්වන හැරල්ඩ් (1970) වර්තමාන අධ්‍යාපනයේ සිදුවෙමින් පවතින වෙනස්කම් ලෙස හඳුන්වන්නේ දැනුමේ කේන්ද්‍රස්ථානය මාරු වීමයි. එනම් ගුරු භූමිකාවෙන් ශිෂ්‍ය භූමිකාවට අවධානය යොමුවීමයි. ළමයා නැමැති සුර්යා වටා අනෙක් සියලු ම දේ සංවිධානය වන බවත් ඔහුගේ අදහසයි (Harold, 1970).

පෙර පැවති ගුරු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමයෙන් ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන රටාවකට ගමන් කිරීමේ වැදගත්කම ඔහු විසින් වැඩිදුරටත් අවධාරණය කර ඇත.

ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමය පිළිබඳ ව ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ කර්නෙක් (ස්ටැන්ෆර්ඩ්) වාර්තාවේ සඳහන් කර ඇති ප්‍රකාශය තුළින් ද, තවදුරටත් එය පැහැදිලි කරගත හැකි ය.

මම ඇහුම්කන් දුනිමි, මට අමතක විය. - I listen and I forgotten.

මම දුටුවෙමි, මට මතක තිබේ. - I see and I remember.

මම ක්‍රියා කළෙමි. මට අවබෝධ විය. - I do. I understand.

(කබ්රාල්, 2009)

මෙම අදහස අනුව පැහැදිලි වන කරුණ වන්නේ ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය ඉගෙනුම සූර්ණ වශයෙන්ම ළමයා අරමුණු කරගෙන පවතින්නක් බව ය. ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනය සංකල්පයේ මූලධර්ම පිළිබඳ ලොවට ප්‍රථමයෙන් ම දේශනා මගින් කරුණු අනාවරණය කළේ ගෞතම බුදුන් වහන්සේ බව විරසිංහගේ (1999) අදහසයි. අධ්‍යාපනික දාර්ශනික න්‍යාය ගොඩනැගීමට පදනම් වූ දාර්ශනික මත හතරක් ගැන ද පහත ආකාරයෙන් දක්වයි.

1. පරමාදර්ශවාදය (Idealism)
2. යථාර්ථවාදය (Realism)
3. ස්වභාවවාදය (Naturalism)
4. උපයෝගීතාවාදය (Pragmatism)

ලෝකයේ භෞතික වාදයට වඩා ආධ්‍යාත්මිකභාවය මිනිසාට වැදගත් බව පරමාදර්ශවාදයෙන් කියවෙන අතර පරමාදර්ශවාදියෙකු වූ ජලේටෝ අධ්‍යාපනය ආරම්භයේ දී ම ආගමික අධ්‍යාපනයේ වැදගත්කම ප්‍රකාශ කර ඇත. යථාර්ථවාදයට අනුව ලෝකයේ

පරමාර්ථය වනුයේ භෞතික පදාර්ථයයි. විද්‍යාව පදනම් කරගත් භෞතික වස්තූන් පිළිබඳ ඉගැන්වීම් යථාර්ථවාදී අධ්‍යාපන දර්ශනය යැයි හර්බට් ස්පෙන්සර් දක්වයි. ස්වභාව ධර්මවාදයට අනුව අධ්‍යාපනය සංවර්ධනය විය යුත්තේ ස්වභාව ධර්මයෙන් බවත් ළමයාගේ අධ්‍යාපනික මාධ්‍ය වන්නේ පරිසරය බවත් රුසෝගේ මතයයි. ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන දර්ශනයේ ආරම්භය උදෙසා ද මෙම ස්වභාවවාදී දර්ශනය බෙහෙවින් බලපෑවේ ය. මිනිසා සමාජය හා පරිසරය අතර අන්‍යෝන්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අරමුණු හෝ පරමාර්ථ ගොඩ නැගෙන බවත් උපයෝගීතාවාදයෙන් අදහස් කරයි. නූතන ක්‍රියාකාරී ඉගෙනුම් ක්‍රමවල ආරම්භය ලෙස උපයෝගීතාවාදී දර්ශනය සලකනු ලැබේ. ලොව ඕනෑම රටක අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලිය සකසා ගැනීමට මෙම දාර්ශනික මතවාද දැඩි සේ බලපා ඇති බවත්, අධ්‍යාපනය හා දර්ශනය අතර ඇත්තේ අවයෝජනීය සබඳතාවක් බවත් විරසිංහ (1999) වැඩිදුරටත් දක්වයි.

ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය මූලධර්ම අනුව යමින් ගුරු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමය පිළිබඳ අදහස් දක්වන රංජිත් රුබේරු (1998) දක්වන්නේ ගුරු කේන්ද්‍රීය ඉගැන්වීම යටතේ ශිෂ්‍යයාට ලැබුණේ හුදෙක් සුළු ස්ථානයක් බවත්, ඒකාධිපති ස්වභාවය නිසා ශිෂ්‍යයාගේ වයස හැකියාවන් හා දක්ෂතා යනාදිය ගැන සැලකිලිමත් වීමට අවස්ථාවක් නොලැබුණු බවත් ය. එසේ ම පංතියේ කැපී පෙනුන පුද්ගලයා ගුරුවරයා ම වූ බවත් ශිෂ්‍යයාට කිසිදු නිදහසක් හෝ වැදගත් කමක් නොලැබුණු බවත් ඔහුගේ අදහසයි.

ගුරුවරයාට පමණක් තමන් ට අවශ්‍ය අන්දමට හැසිරීමට හා ඉගැන්වීම ට අවස්ථාව ලැබුණු ගතානුගතික ගුරු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ දුබලතා නිසා ශිෂ්‍ය හැකියාවන් යටපත් වන බවත්, එමගින් ශිෂ්‍ය සාධනය පහත වැටීමක් සිදු විය හැකි හැකි බවත් බොහෝ දෙනාගේ පිළිගැනීමයි. ශිෂ්‍යයාට වැඩි නිදහසක් හා ක්‍රියාශීලී ඉගෙනුමක නිරත විය හැකි අධ්‍යයන ක්‍රමයක අවශ්‍යතාව එංගලන්තය, ජර්මනිය, ඇමෙරිකාව වැනි රටවල අධ්‍යාපනඥයින් පෙන්වා දීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමය ආරම්භ වූ බව සඳහන් කළ හැකි ය. මේ සඳහා අපරදිග දාර්ශනිකයන් වූ පෙස්ට්ලෝසි, ෆිබෙල්, රුසෝ, ඩුවි යන අධ්‍යාපනික දාර්ශනකයින් මුල් වූ බවත්,

මහත්මා ගාන්ධි වැනි අපරදිග අධ්‍යාපනික දාර්ශනිකයන් ද මුල් වූ බව රුබේරු (1999) දක්වයි. ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන දර්ශනයක් ගොඩනැගීම සඳහා දාර්ශනික මතවාදවලට අමතරව අධ්‍යාපන මනෝවිද්‍යාව, සමාජ මනෝවිද්‍යාව වැනි විෂය ක්‍ෂේත්‍රවලින් කළ පර්යේෂණාත්මක සොයා ගැනීම් ද ඉවහල් වී තිබේ. මෙම ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනික දර්ශනයට ඇමෙරිකානු ජාතික ජෝන් ඩුවීගේ දර්ශනය බෙහෙවින් පදනම් වූ බව ප්‍රකාශ කළ හැකි අතර ඔහු ගුරුවරයා, ශිෂ්‍යයා හා විෂය යන සාධක තුන ම ඒකාබද්ධ වූ ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියක් පිළිබඳ සංකල්පයක් ඉදිරිපත් කරන ලදී. ඩුවී (John Dewey) දැක්වූ මෙම කරුණු තුන සැලකිල්ලට ගෙන ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ ලක්ෂණ කිහිපයක් පිළිබඳව ෆීබෙල් (1997) සඳහන් කරයි.

ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ ලක්ෂණ

1. ළමා රුචි-අරුචිකම් දක්ෂතා, අවශ්‍යතා, කුසලතා හැකියා සැලකිල්ලට ගනිමින් අධ්‍යාපනය සැකසීම
2. සමාජ විද්‍යාව මගින් ළමයාගේ සමාජීය අදහස් මෙන් ම සමාජයේ ජීවත්වන අයෙක් ලෙස ඔහුගෙන් විද්‍යමාන වන හැසිරීම ආකල්ප සැලකිල්ලට ගනිමින් අධ්‍යාපනය සැකසීම
3. ළමයාගේ පෞද්ගලික වෙනස්කම් සැලකිල්ලට ගනිමින් අධ්‍යාපනය සැකසීම
4. ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී ශ්‍රව්‍ය-දෘෂ්‍ය උපාංග භාවිතය
5. ඉගෙනුම් මාධ්‍යක් ලෙස ක්‍රියාකාරකම් භාවිතය
6. ස්වභාව ධර්මය, පරිසරය, ද්‍රව්‍ය ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවේ දී උපයෝගී කරගැනීම
7. ශිෂ්‍යයා අක්‍රිය සවන් දෙන්නෙකු නොව සක්‍රිය සහභාගිවන්නකු බව
8. විවිධ ඉගෙනුම් ක්‍රමවේද භාවිතය (කරුණාතිලක, 2000)

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී ශිෂ්‍යයා පිළිබඳව පමණක් නොව පරිසරය හා විෂය යන අංග පිළිබඳව ද සැලකිලිමත් විය යුතු බව මෙම ලක්‍ෂණ දෙස බැලීමෙන් පැහැදිලි වේ. ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනයේ ප්‍රධාන ලක්‍ෂණ දහයක් දැකිය හැකි බව නානායක්කාරගේ (2008) අදහසයි.

1. ශිෂ්‍යයා ඉලක්ක කර ගැනීම
2. ශිෂ්‍ය මූලිකත්වය හා ඉගෙනුම් හැකියාව පිළිගැනීම
3. සියලු ම සිසුන්ගේ ඉගෙනුම් අයිතිය පිළිගැනීම
4. ඉගෙනුම පිළිබඳ වෙනස්කම් සැලකීම
5. ළමා වර්ධන අවස්ථා ගැන අවධානය යොමු කිරීම
6. ජන්ම විභව්‍යතා ගැන සොයා බැලීම
7. ඉගෙනුමට ඇති සුදානම සොයා බැලීම
8. ජීවත් වන පරිසරය හා අත්දැකීම්වල වෙනස්කම් සැලකීම

පාසල් අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලියේ දී ගුරුවරුන්, විදුහල්පතිවරුන් හා නිලධාරීන් යන මානව සම්පත් ද, භෞතික සම්පත් ද යෙදවුම් වශයෙන් සලකා සේවාලාභීන් වන සිසුන්ගේ අවශ්‍යතා සම්පාදනය හා තෘප්තිමත් කිරීමට අධ්‍යාපන ක්‍රමය උපයෝගී කර ගත යුතු ය. එසේ ම කෙතරම් උසස් විෂය දැනුමක් ඇති ගුරුවරයකුට වුව ද කෙතෙක් දුරට උත්සාහ දැරුව ද, ඉගෙනීමේ අවශ්‍යතාව ශිෂ්‍යයා තුළ නොමැතිනම් නිසි ඉගෙනුමක් ලබාදිය නොහැකි ය. එබැවින් ශිෂ්‍ය මූලිකත්වය ගැන ද සැලකිලිමත් විය යුතු ය. සෑම දරුවෙකුට ම ස්වභාවයෙන් ම හිමිවන ඉගෙනුම් හැකියාව මෙන් ම මානව හිමිකම් යටතේ නිසි ඉගෙනුමක් ලැබීමේ පරම අයිතියක් ද ඇත. මෙකී අයිතිය සඳහා 1989 දී ශ්‍රී ලංකාව රජයක් ලෙස අත්සන් තබා ඇති ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රඥප්තියේ 27, 28, 29 යන වගන්ති වලින් තහවුරු කර ඇත. එබැවින් ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ දක්නට ලැබෙන ප්‍රධාන ලක්‍ෂණයක් වන ජීවත්වන පරිසරය හා අත්දැකීම්වල වෙනස්කම් හා සැලකිලිමත් වීම ද අතිශයින්

වැදගත් වේ. දරුවා ජීවත්වන සමාජ ආර්ථික සහ සංස්කෘතික පරිසරය දරුවාගේ අධ්‍යාපනයට සෘජුවම බලපායි. වාසිදායක හා අවාසිදායක පරිසරවලින් පාසල්වලට පැමිණෙන දරුවන් ගැන අවධානය යොමු කළ යුත්තේ එබැවිනි.

ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනය පිළිබඳ දාර්ශනික මත

ඉහත දැක්වූ කරුණු අනුව ශිෂ්‍යයාගේ රුචි අරුචිකම්, දක්ෂතා, අවශ්‍යතා, කුසලතා සැලකිල්ලට ගනිමින් ශිෂ්‍යයා කේන්ද්‍රකරගත් සැලසුම් සහගත අධ්‍යාපනය ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමය බව පැහැදිලි ය. මෙම අධ්‍යාපන සංකල්පය පිළිබඳ අදහස් දැක්වූ අපරදිග අධ්‍යාපනඥයන් ලෙස පෙස්ටලෝසි (Pestalozzi), පවුලෝ ප්‍රයරේ (Prayare), කොමීනියස් (Comeanius), රූසෝ (Rousou), මාරියා මොන්ටිසෝරි (Maria Montisoori) සහ ඩුවි (Dewey) හැඳින්විය හැකි ය. ළමයාගේ හැකියා හා ආශාවන් අනුව ඉගැන්වීම් ක්‍රම පිළියෙල කළ යුතු යැයි පෙස්ටලෝසි අවධාරණය කළේ ය. ඔහු දැක්වූයේ අධ්‍යාපනයේ පරමාර්ථය විය යුත්තේ ශිෂ්‍යයාගේ ජීවිතය හැඩගැස්වීමට හැකි සෑම දෙයක් ම ගුරුවරයා කළ යුතු ය යන්නත්, ළමයා අන්ධ අවනතභාවයට පුරුදු කිරීම නොව නියම ස්වාධීන පුද්ගලයකු ලෙස සමාජයට හුරු කිරීමට පුරුදු කිරීම ගුරුවරයාගේ වගකීම වන බවත් ය. සෑම ළමයෙකුට ම ඇති සහජ දක්ෂතා සොයා බලා එම දක්ෂතා දියුණු කිරීමට අවශ්‍ය වැඩකටයුතු සිදු කිරීම පාසලේ කාර්යභාරය බව ඔහු පැවසීය. ළමයාට තේරුම් ගැනීමට අපහසු, ළමා මානසික මට්ටමට නොගැළපෙන දේ ඉගැන්වීමෙන් වැළකිය යුතු අතර එසේ කිරීමෙන් සිදු වන්නේ ළමයා ඉගෙනීමට අකමැති වීම බවත් පෙස්ටලෝසිගේ අදහසයි. මේ අදහස් වල ද ගැබ්ව ඇත්තේ ළමයින්ට ඔවුන්ගේ රුචි-අරුචිකම් හා දක්ෂතාවලට ගැළපෙන ඉගැන්වීම් ක්‍රම සකස් විය යුතු ය යන ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන සංකල්පයේ මූලික ලක්ෂණ බව ය.

ප්‍රංශ ජාතික ජීන් ජැක් රූසෝ ද අධ්‍යාපනයේ නවීන වෙනසකට මග සැලසූ පුද්ගලයෙකි. ඔහු වැඩි අවධානය යොමු කළේ සිසුන්ගේ අභිලාෂ දියුණු කිරීමට ය. ළමයාගේ අධ්‍යාපනය ස්වභාවධර්මයට අනුව හැඩගැස්විය යුතු බවත්, ළමා අධ්‍යාපනයේ දී නිදහස හා

ක්‍රියාකාරීත්වය අගය කිරීම වැදගත් බවත් රුසෝ අවධාරණය කර ඇත (නන්ද හිමි, 2009). 'ගැටලු ශිෂ්‍යයා ඉදිරියේ තබා ශිෂ්‍යයාට ම එය විසඳීමට ඉඩ දෙන්න. ඔහු තමා ම ඉගෙන ගත් නිසා දැන ගන්නවා මිස ඔබ කළ නිසා දැන ගැනීමට ඉඩ නොතබන්න. ඔහු ට විද්‍යාව උගන්වන්න එපා. ඔහුට ම අනාවරණය කිරීමට ඉඩ හරින්න.' වශයෙන් රුසෝ දක්වා ඇත (නන්ද හිමි, 2009). ස්වයං අනාවරණ ඉගෙනුම රුසෝ අවධාරණය කර ඇති බව මෙම කරුණුවලින් මනාව පැහැදිලි වේ. රුසෝට අනුව ළමයාගේ අධ්‍යාපනය ආරම්භ වන්නේ උපන්දා සිටම ය. එය ළමයාගේ ස්වභාවික වර්ධනය ට අනුරූප ව සිදු විය යුතු බවත්, ඉගෙනීමේ සාර්ථකභාවය රඳා පවත්නේ එය කොතෙක් දුරට ළමයාගේ ආශාවන් අනුව සිදුවන්නේ දැයි යන්න මත බව ඔහු විශ්වාස කළේ ය. බාහිර ව සිදු කෙරෙන දඬුවම් අධ්‍යාපනයේ දී වැදගත් නොවන බවත්, අධ්‍යාපනයේ දී හැකි තරම් දුරට ළමයාගේ නිදහස තහවුරු කළ යුතු යැයි දක්වා ඇත. විනය රැකිය යුත්තේ දඬුවම් පැමිණවීම ආදී බාහිර බලපෑම් වලින් නොව ස්වයං අවබෝධයක් තුළින් බව රුබේරු ගේ (1997) මතයයි. මෙම අදහසින් ගම්‍යමාන වන්නේ ළමයා වැඩිහිටියන්ට දක්වන බිය සුළු ගෞරවය නිසා ඇතිවන්නේ ව්‍යාජ විනයක් බව ය. සැම අයෙකුටම ආත්ම දමනයෙන් යුතු ව සත්‍ය වූ විනයක් කරා යාමට පුරුදු පුහුණු කළ යුතු බව රුසෝ ගේ ඉගැන්වීමයි. ඔබේ ශිෂ්‍යයාට දේශන පාඩම් ඉදිරිපත් නොකරන්න. ඔහුට ඉගැන්විය යුත්තේ අත්දැකීම් තුළින් පමණකි. අධ්‍යාපනය ඉගැන්වීම් නොව මග පෙන්වීම පිළිබඳ ගැටලුවකි. මෙබඳු අර්ථාන්විත අදහස් මගින් රුසෝ තම ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනසංකල්පය සමාජගත කළ බව නානායක්කාර (2008) පවසයි.

ඉගැන්වීම පිළිබඳ නවීන මතයක් ඉදිරිපත් කළ අධ්‍යාපනික දාර්ශනිකයෙකු ලෙස ආමේස් කොමිනියස් හැඳින්විය හැකි ය. ඔහුගේ දාර්ශනික අදහස් ද ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමයක් බිහිකිරීමෙහි ලා ප්‍රබල බලපෑමක් ඇති කළේ ය. අධ්‍යාපනය යනු අනුකරණ වනපොත්කරණය හා සියල්ල අවිචාරවත්ව එය ම පරම සත්‍ය ලෙස පිළිගැනීම නොවන බව ද, ගුරුවරයෙකුගේ කාර්යභාරය විය යුත්තේ තම මූලිකත්වයෙන් හා තම ප්‍රයත්න තුළින් දැනුම සෙවීම හා අනාවරණය කර ගැනීම සඳහා සිසුන් දිරිගැන්වීම බව ඔහුගේ අදහස විය. ළමයා තමා විසින් ම අනාවරණය කරගැනීම හා දැනුම සෙවීම

තුළින් අවබෝධය ලබා ගැනීම මෙහි දී ඔහු වැදගත් කොට සලකන අතර ගුරුවරයාගේ මග පෙන්වීම හා උත්සාහය ද ශිෂ්‍ය හැකියා වර්ධනයට රුකුලක් විය යුතු බව තවදුරටත් දක්වා ඇත. පාසල ළමයාට බිය උපදවන ස්ථානයක් ලෙස පෙන්වා දුන් ඔහු ළපටි මොළවලට අනවශ්‍ය බරක් පටවන බවත් දේශන භාවිතයෙන් උගන්වනවාට වඩා ඉන්ද්‍රිය භාවිතයෙන් ලබා ගත හැකි අත්දැකීම් මගින් අවබෝධය ලබාදීම වඩාත් සුදුසු බවත් අවධාරණය කර ඇත. කොමිනියස් දැක් වූ මෙම අදහස් වලින් නිගමනය වන්නේ අධ්‍යාපනය සැපයීමේ දී ඉතා සුළු වශයෙන් මග පෙන්වීමක් ලබා දී ළමයාගේ ස්වයං සංවර්ධනයට රුකුල් දීමක් කළ යුතු බවයි. මෙම අදහස ද ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන සංකල්පය බිහිවීම කෙරෙහි බෙහෙවින් බලපෑවේ ය.

ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන සංකල්පයේ සාර්ථකත්වය පිළිබඳ බ්‍රසීලය හා චීල යන රටවල් ආශ්‍රිත ව ලැබූ අත්දැකීම් මත අදහස් දැක්වූ අධ්‍යාපනඥයෙකු ලෙස පවුලෝ හැඳින්විය හැකි ය. වර්තමාන ශිෂ්‍යයන්ගේ සම්පූර්ණ ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලියෙන් 75%ක් පමණ සාම්ප්‍රදායික ගුරු කේන්ද්‍රීය ක්‍රමය තුළ දේශන හෝ විෂය කරුණු විස්තර කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අධ්‍යාපනය නැමැති දේහයට කියාදීම නැමැති රෝගය වැළඳී ඇති බව ඔහුගේ අසහසයි. ගුරුවරයා කියා දෙන දේ ඒ ආකාරයෙන් ම ග්‍රහණය කර ගැනීම හෝ ගිල ගැනීම බැංකු ගත කිරීමේ අධ්‍යාපනය (Banking Education) ලෙස ද නානායක්කාර (2008) හඳුන්වා ඇත. එහෙත් බැංකු ගත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය අසාර්ථක වන්නේ එමගින් දැනුම වර්ධනය වීමක් සිදු නොවන නිසාත්, උගත් විෂය කරුණු අනුක්‍රමයෙන් මතකයෙන් ද ගිලිහී යන බැවිනි. ප්‍රයරේ මෙම ගුරු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනය දැඩි ලෙස විවේචනය කළ අතර ශිෂ්‍යයා තම මූලිකත්වයෙන් හා තමා පිළිබඳ අවබෝධයකින් ස්වාධීනව හා වගකීමකින් යුක්තව පර්යේෂණාත්මකව අධ්‍යාපන කාර්යයේ නිරත වීම අපේක්ෂා කළේ ය. එසේ ම මොහු සාම්ප්‍රදායිකව ගුරු කේන්ද්‍රීය ක්‍රමයෙන් මිදී ගුරු - සිසු දෙපසය ම එක්ව ගැටලු විසඳීම ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කාර්ය බවට පරිවර්තනය කරගත් ශික්ෂණ විද්‍යාවකට අවතීර්ණ වීමේ වැදගත්කම ඔහු විසින් වැඩිදුරටත් පැහැදිලි කර ඇත.

අධ්‍යාපනයේ දී ළමයින් ස්වයංක්‍රීය භාවයකට ගෙන ඒම ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනයේ ප්‍රධාන ලක්‍ෂණයකි. එමගින් සිදුවන්නේ බාහිර බලපෑම් නිසා ඉගෙනීමට පෙළඹීමක් ඇති කිරීම වෙනුවට ඉගෙනුමට ඇල්මක් ඇතිව එය ස්වයංක්‍රීයව සිදුවන ආකාරයේ ස්වභාවයකි. විශේෂයෙන් ළදරු පාසල්වල භාවිත අධ්‍යාපන ක්‍රමය සැකසීමට මෙම ක්‍රමය පදනම් වී ඇත. ඉතාලි ජාතික අධ්‍යාපනඥවරියක වූ මාරියා මොන්ටිසෝරි විසින් මෙය හඳුන්වා දුනි. ශිෂ්‍යයන් ඉන්ද්‍රියන් මගින් ස්වභාවිකව ඉගෙනීම සිදුවන අතර ගුරුවරුන් කළ යුත්තේ අවශ්‍ය පරිසරය ඇති කිරීමත් ශිෂ්‍යයන්ට අවශ්‍ය උපකාර කිරීමත් ය. ශිෂ්‍යයන් ට ස්වයංක්‍රීය ව ඉගෙනීමට අවස්ථාව සැලසීම මෙහි විශේෂ ලක්‍ෂණයයි.

ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමය පිළිබඳ මත ඉදිරිපත් කළ අධ්‍යාපනඥයන් අතර ප්‍රමුඛ ස්ථානය ජෝන් ඩුවීට් හිමි වේ. ප්‍රායෝගිකවාදය (උපයෝගීතාව) පුද්ගලයාගේ මූලිකත්වයෙන් සිදු කෙරෙන ක්‍රියාකාරී අත්දැකීම් මුල් කරගත් ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ පුළුල් දර්ශනයකි. ජෝන් ඩුවී දක්වූයේ ඉගෙනුම ඔහු ලබන අත්දැකීම්වල ප්‍රතිඵලයක් මිස ගුරු කේන්ද්‍රීයව සිදු නොවිය යුතු බව ය. මෙය කෙළවරක් නැති අඛණ්ඩ ක්‍රියාවලියක් වන අතර එය පුද්ගලයන් හා ඔවුන් මුල්කරගත් සමාජයේ සංවර්ධනයට තුඩු දෙන්නක් ලෙස හඳුනාගත යුතු බව දක්වේ. ජෝන් ඩුවීට් අනුව ශිෂ්‍යයන් විවිධ ක්‍රියාකාරකම්වලට පෙළඹවීම ඉතා ම වැදගත් ය. ළමුන්ට ඉගැන්වීමට අදහස් කරන දේ ගැටලු වශයෙන් ඉදිරිපත් කරනු ලබන අතර, ගැටලුවක් හෝ විසඳිය යුතු ප්‍රශ්නයක් ඇති බව හැඟුණු පසු ශිෂ්‍යයා එම ගැටලුව විසඳීමේ අවශ්‍යතාව වටහා ගන්නා ආකාරය දක්වා ඇත. ගැටලුව විසඳීමේ වුවමනාව නිසා ම ඔහු තුළින් කලින් සඳහන් කළ ඇල්ම හා උනන්දුව ඇතිවී ඔහු ක්‍රියාශීලී වෙයි. මෙම ඉගැන්වීමේ ක්‍රමය පසුකාලීනව හැඳින්වූයේ ගැටලු විසඳීමේ ක්‍රමය (Problem Solving Method) යනුවෙනත් බව නානායක්කාර (2008) දක්වයි. ගැටලු විසඳීම වඩාත් සාර්ථක වන්නේ ඵදිනෙදා ජීවිතයේ අත්දැකීම්වලට සම්බන්ද වූ තරමට යැයි ඔහු පවසා ඇත. මෑතක දී ඉදිරිපත් වූ ව්‍යාපෘති ක්‍රමය ද (Project Method) ගොඩනැගුණේ මෙම ක්‍රමය හරහා ය. මේ අනුව ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමය සැකසීම සඳහා ජෝන් ඩුවීගේ අදහස් ප්‍රබල ලෙස බලපා ඇති බව පැහැදිලි ය.

සමාලෝචනය

ගුරු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමය හුදෙක් අධ්‍යාපන දාර්ශනිකයන් විසින් ප්‍රතිකේෂිත, ඉගෙනුම් ඵල හීන කරන ඉගැන්වීම් ප්‍රවේශයක් බව යථෝක්ත විග්‍රහය අනුව තහවුරු වේ. එසේ ම දාර්ශනික මත ඇසුරින් ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනයේ ප්‍රායෝගික බව හා ඵලදායී බවත් හඳුනාගත හැකි ය. ඒ අනුව, ශිෂ්‍යයාට ඉගෙනුම් අවස්ථා තෝරා ගැනීමේ දී පූර්ණ නිදහස තිබිය යුතු අතර එය කිසි විටකත් බාහිර බලවේග මගින් පාලනය නොකළ යුතු බවත්, ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සක්‍රිය විය යුතු බවත්, ගැටලු විසඳීමේ අවස්ථා ශිෂ්‍යයාට ලැබිය යුතු බවත්, පරිසරය මේ සඳහා මුල් විය යුතු බවත් දාර්ශනික මතය වේ. ඉගැන්වීම් පිළිබඳ මාග්‍රට් ඕඩ්ගේ අදහස් වනුයේ, කිසිවකු තමන් ඉපදුණු ලෝකයේ මුළු කාලය ම ජීවත් නොවන බවත්, පරිණත වියේ දී වැඩ කළ ලෝකේ කිසිවෙකු මිය නොයන බවත්, නොදත් ලොවක නොදත් ගැටලු නිරාකරණය කළ හැකි ගගනගාමීන් ට මෙන් වර්තමාන දරුවන්ට ඉගැන්විය යුතු බවයි. එසේ ම වර්තමාන ගුරුවරුන් විසින් තම ශිෂ්‍යයන් සුදානම් කළ යුතු ව ඇත්තේ තවමත් නිර්මාණය වී නොමැති රැකියා සඳහා මෙන් ම තවමත් සොයාගෙන නොමැති නව නිෂ්පාදන වල කටයුතු කිරීම සඳහා බවත්, නිර්මාපණය හා නවෝත්පාදනය ගොඩ නැංවීම සඳහා අවශ්‍ය නව කුසලතා වර්ධනය කිරීම සඳහා බවයි (Trilling) Fadel, 2009). ඒ සඳහා පන්තිකාමරයෙහි ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තේ ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය ඉගැන්වීමයි. මේ අනුව ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය 21වන සියවසේ ක්‍රියාත්මක කළ යුතු අනිවාර්ය අංගයක් බවත්, ළමා රුචි-අරුචිකම් අනුව ශිෂ්‍යයාටම ඉගෙනුම් අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට අවස්ථාව සැලසෙන වඩාත් උචිත වූ ඉගෙනුම් ක්‍රමයක් බවත් නිගමනය කළ හැකි ය.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

අධ්‍යාපන මූලධර්ම, පාසල් කලමණාකරණ අත්පොත්, (2000). මහරගම : ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

වන්දසිරි, උපාලි (2009). ගුරුවෘත්තිකයන් දැනගත යුතු ඉගැන්වීම් ක්‍රම. කොළඹ : ගොඩගේ ප්‍රකාශන

කාරියවසම් සී. (1995) 21 වන සියවසට අධ්‍යාපනය. කොට්ඨාච : සාර ප්‍රකාශන

නන්ද හිමි. ඇකිරියගල (1999). බුදු දහමින් පිළිබිඹු වන ඉගැන්වීමේ ශිල්පීය ක්‍රම.
කොළඹ: එස් ගොඩගේ ප්‍රකාශන

නානායක්කාර කේ.ඒ.ඩී.සී. (2008). ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනය, අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන
දෙපාර්තමේන්තුව

රුබේරු. රංජිත් (1998). අධ්‍යාපන විද්‍යා පොත් පෙළ, ෧ නව අධ්‍යාපන සංකල්පය.
ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩල මුද්‍රණය.

වීරසිංහ, හෙන්රි (1999). අධ්‍යාපන සංකල්ප පෙරදිග හා අපරදිග. වැල්ලම්පිටිය :
චතුර ප්‍රකාශන

සීලරතන හිමි, අඹන්පොළ (2008). බෞද්ධ චින්තනයෙන් පිළිබිඹුවන අධ්‍යාපන
දර්ශනය. කර්තෘ ප්‍රකාශන

දයාරෝහණ අනුකෝරාල (2016). 21 වන සියවසේ අධ්‍යාපනය, පානදුර : ශික්ෂා
මන්දිර ප්‍රකාශන

Cannon, R. (2000). Guide to support the implementation of the Learning and
Teaching Plan Year 2000. Australia: The University of Adelaide.

Hoidn, S. (2017). Student-Centered Learning Environments in Higher
Education Classrooms. New York, NY: Palgrave Macmillan.

Johnson, Eli (2013). The Student Centered Classroom: Vol 1: Social Studies
and History. ISBN 978-1317919490.

Leming J. (2006) smart and good High Schools; Interpret in excellence
and ethics in school work and beyond. journal of research in character
education.

Rogers, C. (1983). As a teacher, can I be myself? In Freedom to learn for the
80s. Ohio: Charles E. Merrill Publishing Company

Rogers, C. R. (1983). Freedom to Learn for the 80's. New York: Charles E.
Merrill Publishing Company, A Bell & Howell Company.

Student-Centered Learning. (2014). Education Reform Glossary. [http://
edglossary.org/student-centered-learning/](http://edglossary.org/student-centered-learning/)

Talbert, Eli (2019). "Does student-centered instruction engage students
differently? The moderation effect of student ethnicity". The Journal of
Educational Research. 112 (3): 327–341.